

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Кафедра анатомії та гістології ім. П.О. Ковальського

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор, професор
В.П. Новак
“29” серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ВСТУП У СПЕЦІАЛЬНІСТЬ”

Галузь знань: **21 “Ветеринарна медицина”**

Спеціальність: **211 “Ветеринарна медицина”**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет ветеринарної медицини

Біла Церква – 2019 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни “Вступ у спеціальність” для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини за спеціальністю – 211 - “Ветеринарна медицина” рівень вищої освіти – “бакалавр”

Розробник – Ільніцький М.Г., доктор вет. наук, професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри анатомії та гістології ім. П.О. Ковальського

Протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри, професор

М.Г. Ільніцький

Схвалено методичною комісією факультету ветеринарної медицини

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Голова методичної комісії факультету ветеринарної медицини, професор

В.В. Сахнюк

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	8
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	8
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
6.1. Лекції	11
6.2. Практичні заняття	12
6.3. Самостійна робота	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Вступ у спеціальність» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних –56 години (лекції – 28, практичні заняття –28), самостійна робота студентів –64 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 21 – Ветеринарна медицина	Нормативна	
Кількість змістових модулів – 4	Спеціальність: 211 – Ветеринарна медицина	Рік підготовки:	
Самостійна робота (підготовка до навчальних занять) – 64 год.		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	
	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		28 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		64 год.	28 год.
		Індивідуальні завдання:	
	-		
	Навчальна практика:		
	Вид контролю: залік		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи студента – 2,7			

Мета Гуманна і ветеринарна медицина з моменту зародження справи лікування розвивалися спільно, але в останнє тисячоліття ветеринарія відокремилася у самостійну галузь. Глибокий невід’ємний зв’язок цих галузей медицини у першу чергу зумовлений метою захистити людство від хвороб, що можуть бути передані від тварин - зооантропонозів (їх нараховують понад 150). Цей факт має свій відбиток у відомому висловлюванні: „Medicina hominem curat, veterinaria hominam tatem” (медицина оберігає людину, а ветеринарія оберігає людство), яке вперше

було проголошено у 1884 році видатним ветеринарним лікарем С.С. Євсеєнком.

Історія ветеринарної медицини має велике значення для формування майбутнього ветеринарного лікаря, оскільки цим розширюється його ідеальний й культурний світогляд, виховується патріотизм, гордість і любов до своєї професії.

Як наука і предмет викладання, історія ветеринарної медицини, відіграють важливу роль у системі підготовки фахівців ветеринарної медицини, формуванні наукового світогляду і соціально-політичної позиції, підвищення загального і професійно-культурного рівня. Як складова частина загальної історії науки і культури історія ветеринарної медицини і гуманної відображає становлення ідей лікувальної справи в минулому і нині, дає критерії для правильного розуміння розвитку лікувальної справи.

1.1. Завдання вивчення дисципліни.

- Вивчення історії ветеринарної медицини в стародавні часи: з найдавніших часів до падіння західної Римської імперії (476 р.н.е.): рабовласницьке суспільство, Стародавній Єгипет, держави в долині Тигру і Євфрату (Месопотамія), Вавилон, Індія, стародавній Китай, Іран, Палестина, Греція, Рим; Вивчення історії ветеринарної медицини стародавніх віків: з періоду падіння Західної Римської імперії до відродження (476-1500 рр.): ветеринарія доби феодалізму, ветеринарія на території стародавньої Русі;

- Вивчення історії ветеринарної медицини в новий час: з 1500 р. до заснування ветеринарних закладів у Європі: ветеринарія у західній Європі у період ренесансу (ранній капіталізм XV-XVII), ветеринарія в Росії і Україні у XVIII ст.;

- Вивчення історії ветеринарної медицини із заснування ветеринарних закладів в Європі до наших часів: ветеринарія в період капіталізму (XVIII - XIX ст.), ветеринарія в Росії та Україні в період розвинутого капіталізму (XIX - XIX ст.)

Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни.

Після вивчення дисципліни **“Вступ у спеціальність ”** студент повинен **знати:**

- Головні періоди розвитку ветеринарної медицини і зв'язок їх із зміною і розвитком суспільних формацій.

- Закономірності розвитку лікувальної справи у всі періоди людства у зв'язку з розвитком та зміною суспільно-економічних формацій, історією, філософією, досягненнями природознавства та культури;

- Стан ветеринарної медицини та тваринництва у кочовиків, кіммерійців і скіфів. Ветеринарну медицину та тваринництво Стародавнього Китаю, Тибету, Ірану та Палестини.

- Внесок арабських вчених у ветеринарну медицину.
- Ветеринарну медицину країн Європи в середні віки.
- Тваринництво та лікувальну справу в Україні.
- Вивчення історії ветеринарної медицини стародавніх віків: з періоду падіння Західної Римської імперії до відродження (476-1500 рр.): ветеринарія доби феодалізму, ветеринарія на території стародавньої Русі.
 - Вивчення історії ветеринарної медицини в новий час: з 1500 р. до заснування ветеринарних закладів у Європі: ветеринарія у західній Європі у період ренесансу (ранній капіталізм XV-XVII), ветеринарія в Росії і Україні у XVIII ст.
 - Вивчення історії ветеринарної медицини із заснування ветеринарних закладів в Європі до наших часів: ветеринарія в період капіталізму (XVIII - XIX ст.), ветеринарія в Росії та Україні в період розвинутого капіталізму (XIX - XIX ст.).

Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни.

Після вивчення дисципліни “**Вступ у спеціальність**” студент повинен **знати:**

- Головні періоди розвитку ветеринарної медицини і зв’язок їх із зміною і розвитком суспільних формацій.
- Закономірності розвитку лікувальної справи у всі періоди людства у зв’язку з розвитком та зміною суспільно-економічних формацій, історією, філософією, досягненнями природознавства та культури.
- Стан ветеринарної медицини та тваринництва у кочовиків, кіммерійців і скіфів. Ветеринарну медицину та тваринництво Стародавнього Китаю, Тибету, Ірану та Палестини.
 - Внесок арабських вчених у ветеринарну медицину.
 - Ветеринарну медицину країн Європи в середні віки.
 - Тваринництво та лікувальну справу в Україні.

Після вивчення дисципліни “**Вступ у спеціальність**” студент повинен **вміти:**

- Розкрити зміст основних етапів становлення та розвитку ветеринарної медицини з далеких часів до сьогодення у поєднанні із соціально- економічним, політичним і культурним розвитком народів, історією, філософією, народною медициною, досягненнями природознавства в контексті з духовною культурою людства.
 - Прослідкувати розвиток матеріалістичних та ідеалістичних напрямів у лікувальній справі тварин та людини.
 - Показати міжнародне значення історичного досвіду організації лікувальної справи на теренах України, зокрема, організації боротьби з особливо небезпечними хворобами тварин.

Набуття компетентностей з дисципліни студентами

№ СК за СВО	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Уміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців	Відповісти за прийняття рішень у складних умовах
ЗК 7	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	Знати основні методи наукових досліджень	Уміти обирати тему досліджень, ставити експерименти, проводити аналіз, узагальнення та статистичну обробку отриманих даних, зіставляти їх з літературним і даними	Установлювати відповідні зв'язки для досягнення мети залежно від цілей наукового пошуку. Здатність швидко і чітко формулювати власні висновки та пояснення	Нести відповідальність за достовірність результатів досліджень

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Фундаментальна навчальна дисципліна «Вступ у спеціальність» базується на знаннях таких дисциплін, як «Хімія», «Біохімія» та «Анатомія», вивчених у першому семестрі 1-го курсу.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за	Результати навчання з дисципліни «Вступ у спеціальність»	Студент повинен знати і уміти
--------------------------------	--	-------------------------------

спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до ОПП		
PH2	Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.	Головні періоди розвитку ветеринарної медицини і зв'язок їх із зміною і розвитком суспільних формацій. Працювати з пошуковими сайтами.
PH 7	Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	Закономірності розвитку лікувальної справи у всі періоди людства у зв'язку з розвитком та зміною суспільно-економічних формацій, історією, філософією, досягненнями природознавства та культури; Робити аналіз зв'язку між утриманням та лікуванням тварин.
PH11	Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.	Стан ветеринарної медицини та тваринництва у кочовиків, кіммерійців і скіфів. Ветеринарну медицину та тваринництво Стародавнього Китаю, Тибету, Ірану та Палестини. Розкрити зміст основних етапів становлення та розвитку ветеринарної медицини з далеких часів до сьогодення у поєднанні із соціально-економічним, політичним і культурним розвитком народів.
PH 12	Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.	Умови утримання тварин в різні періоди та способи зберігання продуктів. Користуватися законодавчими нормативними актами.
PH13	Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.	Знати історію виникнення ветеринарного діловодства
PH15	Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.	Способи застосування фармакологічних засобів та їх дозування.

PH16	Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.	Способи забезпечення ветеринарної служби ветеринарними засобами. Оцінити дію ветеринарного лікаря
PH17	Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.	Роль біобезпеки та уміння використовувати її в професійній діяльності.
PH18	Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.	Організацію роботи лікаря вет. медицини та уміння застосувати в умовах виробництва.
PH20	Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.	Основні комп'ютерні програми (реєстрація, аптечна справа) і вміння ними користуватися.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП У СПЕЦІАЛЬНІСТЬ»

Лекція 1. Історія ветеринарної медицини як наукова дисципліна. Ветеринарна медицина, її суть і значення для народного господарства і суспільства. Основні завдання і вимоги до фахівців з ветеринарної медицини. Цілі викладання історії ветеринарної медицини. Її місце у навчальному процесі.

Лекція 2. Ветеринарія в стародавньому світі. Народна медицина первісної людини та людей праукраїнської культури.

Лекція 3. Мустьєрська епоха. Пізній палеоліт. Мезоліт. Неоліт.

Лекція 4. Виникнення ветеринарної медицини в зв'язку з одомашненням тварин і розвитком тваринництва за часів Трипільської культури і рабовласницького ладу на теренах України, Індії, Китаю, Месопотамії, Єгипту та інших держав.

Лекція 5. Ветеринарна медицина стародавніх Греції і Риму.

Лекція 6. Стан і розвиток ветеринарної медицини в середні віки і до епохи Відродження. Праці з ветеринарної медицини Апісірта, Герокліта, Везалія, Д.Руфо, Л.Русієма та її значення для розвитку ветеринарної медицини.

Лекція 7. Ветеринарна медицина стародавньої Русі. Ніконовський та Лаврентієвський літописи про стан лікувальної справи в Київській Русі.

Лекція 8. Ветеринарна медицина у Західній Європі за часів ренесансу (раннього капіталізму, 15-17 ст.). Успіхи природознавства та їх значення для розвитку ветеринарної медицини.

Лекція 9. Ветеринарна медицина в царській Росії у XVIII ст. Стан та розвиток тваринництва і ветеринарії в Україні за часів козацької доби.

Лекція 10. Стан та розвиток ветеринарії в царській Росії і Україні в період становлення і розвитку капіталізму в XIX сторіччі та на початку XX ст. Організація вищих навчальних закладів у Росії і Західній Європі.

Лекція 11. Стан та розвиток ветеринарної медицини за радянських часів.

Лекція 12. Міжнародне співробітництво в галузі ветеринарної медицини та його значення для її розвитку.

Лекція 13. Стан і здобутки в галузі ветеринарної медицини за роки незалежності в Україні та Київській області.

Лекція 14. Історія розвитку і становлення факультету ветеринарної медицини в Білоцерківському національному аграрному університеті.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	всього	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1.		8	8	20
Змістовий модуль 2.		6	6	10
Змістовий модуль 3.		8	8	20
Змістовий модуль 4		6	6	14
Всього годин	120	28	28	64

6. Зміст навчальної дисципліни

6.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Лекція 1. Історія ветеринарної медицини як наукова дисципліна. Ветеринарна медицина, її суть і значення для народного господарства і суспільства. Основні завдання і вимоги до фахівців з ветеринарної медицини. Цілі викладання історії ветеринарної медицини. Її місце у навчальному процесі.	2
2	Лекція 2. Ветеринарія в стародавньому світі. Народна медицина первісної людини та людей праукраїнської культури.	2
3	Лекція 3. Мустьєрська епоха. Пізній палеоліт. Мезоліт. Неоліт.	2
4	Лекція 4. Виникнення ветеринарної медицини в зв'язку з одомашненням тварин і розвитком тваринництва за часів Трипільської культури і рабовласницького ладу на теренах України, Індії, Китаю, Месопотамії, Єгипту та інших держав	2
Змістовий модуль 2		
1	Лекція 5. Ветеринарна медицина стародавніх Греції і Риму.	2
2	Лекція 6. Стан і розвиток ветеринарної медицини в середні віки і до	2

	епохи Відродження. Праці з ветеринарної медицини Апірта, Герокліта, Везалія, Д.Руфо, Л.Русіема та їх значення для розвитку ветеринарної медицини.	
3	Лекція 7. Ветеринарна медицина стародавньої Русі. Ніконовський та Лаврентієвський літописи про стан лікувальної справи в Київській Русі	2
Змістовий модуль 3		
1	Лекція 8. Ветеринарна медицина у Західній Європі за часів ренесансу (раннього капіталізму, 15-17 ст.) Успіхи природознавства та їх значення для розвитку ветеринарної медицини	2
2	Лекція 9. Ветеринарна медицина в царській Росії у XVIII ст. Стан та розвиток тваринництва і ветеринарії в Україні за часів козацької доби.	2
3	Лекція 10. Стан та розвиток ветеринарії в царській Росії і Україні в період становлення і розвитку капіталізму в XIX сторіччі та на початку XX ст. Організація вищих навчальних закладів у Росії і Західній Європі.	2
4	Лекція 11. Стан та розвиток ветеринарної медицини за радянських часів.	2
Змістовий модуль 4		
1	Лекція 12. Міжнародне співробітництво в галузі ветеринарної медицини та його значення для її розвитку	2
2	Лекція 13. Стан і здобутки в галузі ветеринарної медицини за роки незалежності	2
3	Лекція 14. Історія розвитку і становлення факультету ветеринарної медицини в Одеському державному аграрному університеті.	2
Всього годин		28

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Цілі викладання історії ветеринарної медицини. Її місце у навчальному процесі.	2
2	Ветеринарна медицина, її господарське і соціальне значення.	2
3	Основні завдання і вимоги до фахівців ветеринарної медицини.	2
4	Історія розвитку і становлення факультету ветеринарної медицини Білоцерківського національно аграрного університету	2
Змістовий модуль 2		
1	Ветеринарна медицина в країнах стародавнього світу.	2
2	Становлення наукової ветеринарної медицини та роль стародавніх вчених Греції і Риму в її розвитку.	2
3	Ветеринарна медицина в епоху Відродження. Видатні вчені цієї епохи і їх внесок в розвиток ветеринарної медицини.	2
Змістовий модуль 3		
1	Ветеринарія в період ВВВ.	2
2	Внесок вітчизняних вчених в розробку ветеринарної освіти.	2
3	Ветеринарна освіта в Україні, Царській Росії і країнах Західної Європи.	2

4	Ветеринарна медицина за радянських часів та в період незалежності України (лікувальна справа, видання підручників, ветеринарні журнали.)	2
Змістовий модуль 4		
1	Історія ФВМ.	2
2	Введення ветеринарної освіти в Україні відкриття ветеринарних вузів.	2
3	Наукові досягнення за спеціальністю профілактика і діагностика хвороб	2
Разом		28

6.3. Самостійна робота.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зародження і стан лікування Трипільської культури	4
2	Стан лікувальної справи за епохи відродження (з середніх віків до 15 століття)	4
3	Заснування навчальних закладів з ветеринарної медицини в Західній Європі і Царській Росії.	4
4	Переливання крові. Аутогемотерапія. Аутогемотрансфузія.	4
5	Ветеринарна справа на території України.	4
6	Міжнародне співробітництво в галузі ветеринарної медицини.	4
7	Історія факультету ветеринарної медицини Білоцерківського національно аграрного університету	4
8	Сучасний стан ветеринарії	4
9	Наукові досягнення за спеціальністю профілактика і діагностика хвороб.	4
10	Тваринництво і ветеринарія.	4
11	Історія ветеринарного інституту.	4
12	Цілі і завдання ветеринарії.	4
13	Наукові досягнення за спеціальністю профілактика і діагностика хвороб.	4
14	Міжнародні зв'язки ветеринарної служби країни.	4
15	Що вивчає історія ветеринарної медицини.	4
16	Одомашнені тварини.	4
Всього годин		64

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Лекції (пояснювально-інформативний, проблемний метод, метод візуалізації).

2. Лабораторнопрактичні заняття (пояснювально-ілюстративні, проблемні, узагальнюючі бесіди, ведення зошита для лабораторно-практичних робіт та самостійних завдань, проведення планових маніпуляцій

та оперативних втручань, робота з тваринами, інструментами, матеріалами і препаратами, що використовуються у оперативній хірургії).

3. Самостійна робота студента (підготовка до лабораторних занять, робота з науковою та довідниковою літературою, спостереження).

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті методами усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування), письмового контролю (контрольні письмові роботи), модульний контроль (контрольні письмові роботи або комп'ютерне тестування). Підсумковий контроль здійснюється під час екзаменаційної сесії. З дисципліни передбачено залік у першому семестрі.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати

	явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії підсумкового оцінювання:

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Розподіл балів проводиться за наступною схемою:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди та плакати у навчальних аудиторіях;
3. Нормативно-технічна документація: Закони України, національні стандарти, інструкції, накази Державної служби з безпечності харчових продуктів та захисту споживачів України, Регламенти ЄС, стандарти Комісії Кодекс Аліментаріус, МЕБ тощо.
4. Тематична відеотека.

Технічні засоби:

1. Наглядні посібники представлені в анатомічному музеї кафедри анатомії та гістології ім. П.О. Ковальського, музеї каф. хірургії та хвороб дрібних тварин.
2. Таблиця з переліком дат організації і місцями проведення Міжнародних, ветеринарних конгресів та участь в їх робочі вітчизняних ветеринарних спеціалістів.
3. Спеціальні таблиці із зображеннями емблем ветеринарних асоціацій, товариств, конгресів тощо.
4. Портрети діячів ветеринарії, що збагатили своїми внесками світову науку і культуру - вчених, постів, письменників, винахідників та ін. (ветеринарні спеціалісти - про ветеринарію).
5. Статистичні відомості про кількість ветеринарних навчальних закладів, ветеринарних лікарів та студентів у різних країнах світу.
6. Дані про кількість ветеринарних навчальних закладів, студентів та ветлікарів в Україні, Росії та інших державах СНД.
7. Ветеринарні лабораторії, ветеринарні клініки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. П. І. Вербицький, П. П. Достоевський, С. К. Рудик Історія ветеринарної медицини України // Київ „Ветінформ” 2002.
2. Рудик С.К. Курс лекцій з історії ветеринарної медицини // Київ, Арістей”, 2005.
3. Рудик С.К. Нариси з історії ветеринарної медицини // Київ, УСГА, 2006.
4. Рудик С.К. Історія становлення ветеринарної служби в Україні // Київ, Бронт, 1995.
5. Рудик С.К. Коротка історія ветеринарної медицини України // Київ, АНВШУ, 2005.
6. Станіслав Рудик, Костянтин Рудик Історія всесвітньої ветеринарної освіти // Київ, 2002.

Допоміжна

1. Рудик С.К. З історії лікування тварин в Україні // Київ, УСГА, 1996.
2. Рудик С.К. Становлення лікування людини і тварин // Київ, УСГА, Артек” 1996.
3. Рудик С.К. Коротка історія лікування тварин // Київ, УСГА „Артек”, 1996.
4. Рудик С.К. Історія ветеринарної медицини Київщини // Київ „Агро-Світ”, 2000.
5. Станіслав Рудик Мова українських тваринників // Київ, АНВШУ, 2003.
6. Станіслав Рудик Тварини в житті та побуті українського народу // Київ, АНВШУ, 2005.
7. Рудик С.К. Тварини, лікувальна справа та освіта держави Запорозька Січ // Київ, Міжнародна асоціація „Козацтво”, 2006.
8. Станіслав Рудик Моя ALMA MATER // Київ, НАУ, 2007.
9. Никитин И.Н История ветеринари / И.Н. Никитин. – М.:Колос С, 2006. – 256 с.
10. Шишкин, В.Н. Введение в ветеринарию\ В.Н. Шишкин, И.М. Беляков, А.А. Кунаков. – М.: Агропромиздат, 1986. -144с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. <http://www.webvet.ru/>
2. <http://intrariet.tdmu.edu.iia/aiith.plip>
3. <http://ua-referat.com/>
4. <http://ukrefs.com.ua/>